

# ČR má nově příznivý nálezový status významný pro chovatele ovčí a koz

11.4.2024 - Petr Vorlíček | Státní veterinární správa ČR

**Česká republika získává od dnešního dne oficiálně mezinárodní status zanedbatelného rizika ke klasické klusavce (TSE). Stane se tak čtvrtým členským státem EU, jemuž byl tento status přiznán. Tuzemským chovatelům ovčí a koz příznivý nálezový status usnadní obchodování s plemennými zvířaty. Státní veterinární správa (SVS) spolu s chovateli usilovala o získání statusu po dobu osmi let.**

Příslušné prováděcí nařízení Evropské komise bylo zveřejněno a dnešním dnem vstupuje v platnost. Všechny chovy ovčí a koz v ČR jsou tak nyní uznány jako hospodářství se zanedbatelným rizikem ke klasické klusavce. Česká republika se tak zařadí po bok Rakouska, Finska a Švédska. Jiné členské státy tento status nemají.

Plnění podmínek pro uznání statusu zajišťovala SVS od roku 2015 do roku 2023. Mezi tyto podmínky se řadilo zejména zajištění vyšetření dostatečného počtu ovčí a koz na TSE ročně, provádění dlouholetého programu šlechtění plemenných ovčí za účelem zvyšování odolnosti těchto zvířat k TSE a žádný potvrzený případ klasické klusavky v ČR v sedmiletém období před podáním žádosti. V roce 2022 ČR o status oficiálně zažádala Evropskou komisi. *„Letos bylo dlouholetého cíle dosaženo. V případě obchodování s jinými členskými zeměmi nebudou již čeští chovatelé muset v případě plemenných zvířat žádat o udělení statusů pro jednotlivá hospodářství,“* uvedl **ústřední ředitel SVS Zbyněk Semerád**.

Přemísťování ovčí a koz v rámci ČR nebude vzhledem k TSE nijak omezeno, pouze pokud by se jednalo o hospodářství s vysloveným podezřením na TSE. Zvířata přemísťovaná z ostatních členských států do ČR budou muset pocházet buď z jednoho z výše jmenovaných tří států se zanedbatelným rizikem TSE, nebo v případě ostatních členských zemí musí pocházet z hospodářství s uděleným zanedbatelným rizikem TSE. Možné je také dovážet zvířata z přesně definovaným genotypem. Pravidla a možné výjimky jsou blíže popsány na následujícím odkazu.

Plnění podmínek pro udržení uvedeného statusu bude i nadále zajišťovat a kontrolovat u chovatelů SVS. Ročně se bude na TSE vyšetřovat více než 3000 ovčí a koz starších 18 měsíců. Povinně budou vyšetřovány kadavery všech uhynulých, utracených a nutně poražených ovčí a koz.

Klasická klusavka patří do skupiny tzv transmisivních (přenosných) spongiformních encefalopatií (TSE) podobně jako BSE známá jako nemoc šílených krav. Jedná se o neurodegenerativní onemocnění projevující se změnami v chování, poruchami koordinace pohybů a končící vždy smrtí. Za původce onemocnění jsou považovány škodlivé bílkoviny (priony), které hostitelský organismus napadají bez imunitní odezvy, hromadí se v centrálním nervovém systému a způsobují zde nezvratné patologické změny. Více zde.

ČR patří mezi země, kterým se v minulosti podařilo ozdravit chovy zvířat od řady nálezů stále se vyskytujících v jiných státech Evropy nebo světa. Za pomoci chovatelů a důsledného dozoru SVS se daří udržet v ČR dobrou nálezovou situaci. Statusy země prostě uděluje Evropská komise a Světová organizace pro zdraví zvířat (WOAH).

V roce 2023 plnila ČR kritéria pro status země prosté vztekliny, tuberkulózy skotu, brucelózy a leukózy skotu, brucelózy ovcí a koz, infekce virem nakažlivé chudokrevnosti lososů (ISAV), Aujeszkyho choroby prasat v chovech domácích prasat, slintavky a kulhavky, moru malých přežvýkavců, afrického moru koní, klasického moru prasat, infekční bovinní rinotracheitidy a rovněž status země se zanedbatelným rizikem bovinní spongiformní encefalopatie (BSE). Tyto statusy jsou zásadní pro chovatele, kteří vyvážejí zvířata a živočišné produkty a zároveň nemusí ve svých chovech provádět řadu vyšetření, která jsou předepsána, pokud by statusy ČR neměla.

<https://www.svscr.cz/cr-ma-nove-priznivy-nakazovy-status-vyznamny-pro-chovatele-ovci-a-koz>